

Marina News

Nyheder, reportager og artikler til lystbåde- og erhvervshavne • februar 2016

Krydstogtskibe besøger flere danske havne

Flere af de danske havne har taget teten og er klar til at tage imod den vok-

Fredericia Havn modtager også krydstogtskibe

sende mængde krydstogtskibe. Heriblandt Fredericia og Hundested Havn. *Læs mere side 23.*

Fortøjningspæle

Der produktudvikles for at finde holdbare løsninger

I metal skal tæring reduceres og for træ truer pæleormene. *Læs side mere 7.*

Leg i havnen giver liv og omsætning

Hasle Havnebad på Bornholm er blandt Danmarks smukkeste. Foto: Arkitekterne White

Få flere gæster i havnene ved at tiltrække nye målgrupper med alternative aktiviteter. Folk vil lege, og havn og vand er optimale rammer.

Flere og flere havne etablerer havnebade, shelters,

saunaer og andre faciliteter, der ikke direkte har sejlerne som målgruppe. På kort sigt giver det mere liv på havnen og mere omsætning i butikkerne. På lang sigt kan det måske få flere til at købe både og dermed blive havnens kerner kunder.

”Der skal være liv, for der kommer liv. Vi skal gøre så mange som muligt interessererede i stranden og havnen. En dag kommer de måske igen og køber en lille båd og senere en stor,” fortæller Tom Olsen, der er havnefoged i Vedbæk Havn. *Læs mere side 16.*

Autocampere - nyt vigtigt forretningsområde

Aabenraa har nu flere overnattende autocampister end gæstesejlere. Mange er tidligere lystsejlere. *Læs mere side 18.*

Autocampere ved Aabenraa lystbådehavn

Lystbådehavne henter millioner i EU-støtte

Støtten kommer via LAG-midler. Alle 5 havne på

Ærø har modtaget midler. *Læs mere side 4 - 5.*

ICK HANDELSSELSKAB ApS
- Din Stålleverandør

TINGVEJ 29 • DK-8210 ÅRHUS V
www.ick.dk • post@ick.dk
Tlf. + 45 87 41 33 22

FORTØJNINGSPÆLE – BORERØR – DUC'DALBER – SUGERØR – etc.

ICK er en lille og effektiv STÅLGROSSIST med primær fokus på runde STÅLRØR. Vi har eksisteret siden 1982 og har stort lager i Midtjylland. Kontakt ICK næste gang du har brug for STÅLPÆLE til din havn.

Leder

Karin Meulengrath
Direktør
Tlf 21 72 32 11

Marinaguide.dk
Havnefogeder.dk,
& MarinaNews

Søsætning af en ny avis: MarinaNews

I hånden sidder nu med det første nummer af MarinaNews – en god gammel meldaws tryksag, som netop er blevet sendt rundt til samtlige erhvervs- og lystbådehavne i Danmark. Avisens ambition er at skabe et naturligt og centralt sted for beslutningstagerne på landets havne at gå hen, når de søger inspiration, ønsker et nyhedsoverblik eller vil finde en leverandør til en opgave i deres havn. Vi vil med vores forskellige aktiviteter gerne inspirere med viden og nyt fra havnene.

Bag avisen står firmaet MarinaGuide, der også markedsfører ca. hver 3. lystbådehavn i landet på www.marinaguide.dk.

Her lægger vi vægt på de oplevelser og muligheder, som havnen og baglandet kan byde sejlerne på. På den måde kan sejlere finde lige netop den havn, der dækker de interesser, som sejlerne støvner ud efter.

Kolofon

Udgiver: MarinaGuide ApS
Karin Meulengrath
Brokhøjvej 3a
8400 Ebeltoft
karin@marinaguide.dk
Tlf 21 72 32 11
Oplag: 3.000
Tryk: Skive Folkeblad

Havnefogeder.dk

Firmaet står også bag den nye web-portal www.havnefogeder.dk, der gik i luften i oktober 2015. Vi tog med lanceringen af online-tjenesten et nyt skridt og nu udgiver vi altså også den første trykte avis. To gratis tiltag til alle landets havne - to mødesteder for leverandører og havnefolk.

Den nye avis er også stedet, hvor havnene kan finde den helt rigtige leverandør, når der skal løses opgaver i havnene. Vi forsøger naturligvis også at knytte de firmaer, som har specialviden og specialprodukter til lystbåde- og erhvervshavne, til vores udgivelser, så alle parter kan få gavn af den viden, som vi samler sammen.

MarinaNews på Facebook

En 3. af firmaets aktiviteter bærer samme navn som den trykte avis. Her er dog tale om en åben Facebook-gruppe, hvor medlemmerne nemt og hurtigt kan følge med i de fleste havne-nyheder.

For de, som ikke ønsker at være på Facebook, kan nyhederne dog findes på www.havnefogeder.dk.

God læselyst
Karin Meulengrath
Direktør

Havne kan få gratis omtale i Yacht

Hvert år skriver det tyske bådblad Yacht om nyheder i de danske lystbådehavne – altså dem, som redaktionen tilfældigvis kender til.

MarinaNews tilbyder derfor at samle nyheder ind og formidle dem til den tyske redaktion via en dansk journalist, der samarbejder med bådbladet. Yacht er et af Europas

største bådblade med mange tyske og hollandske læsere. Det er derfor et rigtig godt sted at være synlig.

”Det er mit indtryk, at havnene er rigtig gode til at udvikle sig og bygge nye

faciliteter, men de får ikke altid udnyttet potentialet i at fortælle om det, siger indehaveren af MarinaNews og Marinaguide.dk, Karin Meulengrath. Alle typer nyheder kan komme med i Yacht. For eksempel nye eller bedre bade faciliteter, grillpladser, legepladser, udlejning af cykler, krabbebroer mv. Eneste krav er, at de skal være nye i sæson 2016. I visse tilfælde kan nyheder fra 2015 også få plads.

Så skriv til karin@marinaguide.dk så bliver havnens nyhed tilføjet på marinaguide.dk og videreformidlet til den tyske redaktion.

Vi kan selvfølgelig ikke garantere, at det bliver taget med i artiklen, men der er god sandsynlighed for det.

Eriks Hale i Marstal bidt af - men havnefolk satte den på igen

Naturens rasen med vind og vejr var lige ved at snuppe Eriks Hale ved indsejlingen til Marstal i det sydfynske øhav. Østersoen kappede simpelt hen den markante smalle landtange ved indsejlingen over

Eriks Hale set fra Marstal Havn med kalkbrænderiet i forgrunden

ved årskiftet, så havet fik fri gennemstrømning ind i havnen. Den akutte situation fik havnens folk til at gå i hurtig aktion, hvor de med maskiner simpelt hen lukkede hullet og satte halen på Ærø igen.

Havnene skal være parat til nye brugere

Står det til socialdemokraterne i landets nordligste kommune, så skal havnene i Frederikshavn fremover være klar til at tage helt nye brugergrupper ind.

Partiet har foreslået byrådet, at surfere, vandscootere og andre aktiviteter bliver en del af vandbilledet på lystbådehavnene i Frederikshavn Kommune.

4,4 mio. kr. til maritim turisme i Nordsjælland

Havnene i Halsnæs, Gribskov og Helsingør kommune har udsigt til at få en hjælpende hånd fra det offentlige.

Region Hovedstaden har bevilget 3,4 mio. kroner, mens kommunerne supplerer med 1,1 mio. til et projekt med det i hvert fald sproglige spektakulære navn: ”Maritim Turisme oplevelsesøkonomisk produktudvikling, kommercialisering og professionalisering”.

De 3 kommuner skal i samarbejde med organisationen Visit Nordsjælland stå for projektet.

I løbet af 2015 gennemføres en ide-konkurrence og projektet håber at kunne hjælpe 15 forretnings-ideer til realisering i 2016/17.

Målet er nye arbejdspladser og bedre besøgstal i områdets havne.

Halsnæs Kommune har netop søgt efter en projektleder til en toårig ansættelse i det tværkommunale projekt mellem Helsingør, Gribskov og Halsnæs Kommuner.

Vinterbadere skaber nyt liv i havnen

Ebeltoft Skudehavn hilser en ny bruger-gruppe velkommen

Tekst: Niels Brandt. Foto: Niels Brandt og Karin Meulengrath

I en lind strøm vandrer de ud ad den fjerneste bådebro og går ombord i ’båden’ Valhal, der fylder 2 bådepladser. Noget tid efter trisser gæsterne i land igen - og cykler eller kører væk.

Disse specielle havnegæster er aldrig er ude at sejle – i hvert ikke med Valhal, som nok er flydende men i virkeligheden er et klubhus, for vinterbadere i byen.

”Jeg kan kun give et godt råd til andre havne, som overvejer at tage vinterbadere ind: Involver jer i det! Vinterbadere skaber nemlig liv på havnen på et tidspunkt, hvor der ellers er meget stille”, forklarer havnefoged Jens Olsen, Ebeltoft Skudehavn.

Havnefoged Jens Olsen på besøg hos sine nye havnegæster

Havnen har siden foråret 2013 huset ’Vikingerne’ i Ebeltoft, som købte 2 bådepladser i den yderste afkrog af havnen. I dag har omkring 130 vinterbadere deres gang havnen, og havnefogeden er ikke i tvivl om, at både havnen og vinterbadere profiterer af samarbejdet.

Vinterbadernes lille røde klubhus er placeret yderst i havnen, men tæt på badebroen.

Vinterbadere medejere i havnen

To vinterbadere på vej i baljen

Vinterbadere er indskydere i havnen helt på linje med alle andre bådejere. De køber strøm lige som alle andre og har i øvrigt ikke flere rettigheder end nogen andre i havnen, forklarer Jens Olsen.

”Vi solgte dem 2 pladser, som bestemt ikke var de

mest attraktive for normale bådejere, men for vinterbadere kunne det

nen. Det er godt for miljøet på havnen, at der hele tiden kommer mennesker her, og så er der faktisk også et vist overvågnings-element i det faktum, at der i den ellers lange stille periode af året konstant kommer brugere her.”

Sejlerne nysgerrige – men generel accept

”Havnen har selvfølgelig fået en del spørgsmål – f.eks. om det er nu tilladt at have en husbåd. Men med noget nyt følger altid spørgsmål, og jeg kan i dag roligt sige, at vinterbade-

klubben er helt generelt accepteret og er vældig velkomne her.

”Vinterbadere har ikke helt de samme interesser som sejlerne, og vil selvfølgelig gerne have, at havnen forbedrer badeholdene, og det vil vi også gerne samarbejde om.

I øjeblikket er vinterbadeklubben selv vældig aktiv for at skaffe penge til en ny stor badeplatform, som vil være et aktiv både for dem og os”, siger Jens Olsen.

ikke være bedre. De har nemlig fået placeret deres klubhus lige ved siden af badebroen, som de bruger til at komme i havet fra.

Men det bedste er nok, at vinterbadernes sæson begynder netop som vores almindelige turister holder op med at komme på hav-

Lystbådehavne landet over henter millioner i EU-støtte

Af journalist Niels Brandt
niels@marinaguide.dk

Pengene søges i de såkaldte LAG-grupper – LAG = Lokale Aktions Grupper

En lang række lystbådehavne landet over har fundet ud af, at de som aktører i 'Vandkants-Danmark' har adgang til at søge EU-støtte via de lokale LAG-grupper, der råder over millioner af kroner til at støtte nye aktiviteter ude på landet – og altså også i vandkanten.

Der findes ingen samlet statistik over, hvor mange lystbådehavne, der har hentet LAG-støtte hjem, og derfor findes der heller ikke nogen samlet opgørelse over, hvor store beløb, som initiativrige havnechefer i årenes løb er lykkedes med at søge til at finansiere udviklingsprojekter.

26 LAG-grupper

I øjeblikket er der hele 26 forskellige LAG-grupper landet over, der hver især råder over en pose penge, som de årligt kan uddele til lokale formål.

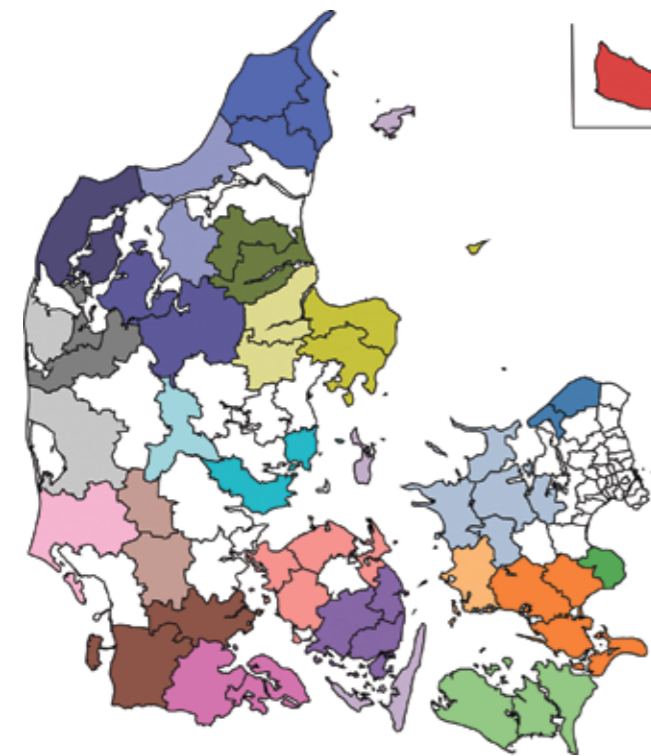
LAG-systemet distribuerer EU-midler, der dog suppleres med en ligeså stor pose danske penge – altså en 50/50 % finansiering. Den årlige sum, der uddeles via LAG-systemet, er pt. ca. 72 mio. på landsplan.

50% i støtte

Princippet er, at ansøgere til LAG-midler selv skal stille med 50% af projektsummen.

Men der er en hel del bureaukrati forbundet med at begive sig ind i LAG-systemet, som faktisk har fun-

geret lige siden 2000. På tiden løber den 3. såkaldte program-periode med lidt ændrede spilleregler, der gælder frem 2020.

Hvide områder er uden LAG-dækning, men som det fremgår af kortet er det meste af landet omfattet.

Bagsiden af EU-medaljen er, at både ansøgningsproceduren og den efterfølgende dokumentation for - og kontrol af – at den bevilgede støtte er blevet brugt til det godkendte formål, er meget krævede.

LAG suppleret med FLAG-ordning

Medio 2016 åbnes endnu en støtte-mulighed for en række lystbådehavne, når et nyt EU-program søsæt-

56 ud af 98 kommuner

Det er ikke alle landets lystbådehavne, som har mulighed for at søge LAG-midler. Tidligere administrerede Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter LAG-systemet, men i dag ligger støtte-midlerne

i Erhvervsstyrelsen. Dette kort viser hvor i landet, LAG-støtte kan søges. I 56 af 98 kommuner er der adgang til LAG-midler.

Som det fremgår af kortet er langt, langt det meste af landets kyststrækning

gælder kun 16 særligt udpegede kommuner – samt en række småøer, der ikke er sat navne på endnu.

En tidsplan for FLAG-processen er netop faldet på plads, oplyser Dea Cordt Kragh, fuldmægtig i LAG-sekretariatet, der er placeret i Nykøbing Falster.

”Nu regner vi med, at den første ansøgningsrunde for projekter i FLAG-regi åbnes i maj 2016. En ny driftsbekendtgørelse, som træder i kraft allerede den 1. januar 2016, er på vej, og 1. maj skal der foreligge en tilskuds-bekendtgørelse, der afstikker rammerne for, hvad man kan søge til.”

Nye lokale FLAG-grupper

De udpegede FLAG-områder skal sideløbende gennem en række indledende manøvrer, som skal overstås for at overholde alle EU's og statslige regler. Der skal f.eks. oprettes lokale FLAG-grupper, som skal behandle ansøgninger og fordele pengene. Alene den manøvre indebærer afholdelse af stif-

Program-perioden for FLAG-ordningen hedder 2014-2020, og der er en årlig ramme på 16 mio. kr. om året. De første 2 år af program-perioden ser dog ud til at gå med indledende 'bureaukratiske manøvrer', så de første 32 mio. ikke bliver udbetalt rettidigt. Ifølge Dea Cordt Kragh er der dog håb om, at halvdelen af midlerne (EU-delen) ikke går tabt, men i stedet kan overføres til de efterfølgende år.

Mange åbne spørgsmål tilbage

Hvordan selve organiseringen landet over bliver, er endnu et åbent spørgsmål - måske lader man de eksisterende LAG-grupper fordele også fiskeri-midlerne i FLAG. Alternativet er at oprette selvstændige FLAG-grupper i alle 16 kommuner, som dog også kan vælge at arbejde sammen i større tvær-kommunale FLAG-grupper. Men det skal besluttes lokalt, oplyser Dea Cordt Kragh – men dog efterfølgende godkendes af det nationale sekretariat.

Formelt er FLAG en del

På dette FLAG-kort er det illustreret, hvilke 16 kommuner der vil få adgang til de nye støttemidler. Dertil kommer en række små-øer, som endnu ikke er udpeget.

tende generalforsamlinger og nedsættelse af bestyrelser, som efterfølgende skal godkendes i det statslige FLAG/LAG-sekretariat. af det danske Hav- og Fiskeriudviklingsprogram, mens LAG er en del af det danske Landdistriktsprogram.

Alle 5 havne på Ærø har fået LAG-midler til nye tiltag

Knap 2 mio. har havnene hentet hjem – og nye projekter er allerede i støbeskeen

Af journalist
Niels Brandt
niels@marinaguide.dk

Havnene på Ærø var hurtige til at få øje på mulighederne for at skaffe midler udefra til at løfte finansieringen af nye udviklingsprojekter. Alene de kommunale havne i Marstal og Ærøskøbing har fået bevilget 1,25 mio. kr. 2014/15 – heraf er de 600.000 dog såkaldte §17-midler, hvilket vil sige medfinansieringsstøtte fra staten, der kun kan søges af særligt vanskeligt stillede kommuner som Ærø.

Et stk. ny fiskeribro i Søby klar til indvielse. 50% af prisen på ca. 150.000 kr. fik havnen hjem fra LAG-midlerne.

Den store private havn i Søby på øens nordspids har desuden fået ca. 300.000 til projekter, som primært rettede sig mod nuværende og tidligere erhvervsfiskere.

Endelig er der 2 – ligeledes private – småhavne ved landsbyen Ommel, som begge også har fået LAG-midler. Tilsammen har de fået 295.000 kr.

”Jamen på Ærø ved enhver, at der er LAG-midler, som man kan søge. Vi er et lille samfund og til forskel fra en stor kommune, så

ved alle her hvilke muligheder, man har, forklarer LAG-koordinator Karl Morten Pedersen.

”Det er et ganske kompliceret ansøgnings- og godkendelsessystem med en masse administration, vi har at arbejde med - det skal ansøgerne være indstillet på at acceptere.

Minimumsgrænse på 50.000 for et projekt

Ministeriet har således meldt ud, at der er en nedre grænse på 50.000 for et LAG-projekt, og her på Ærø siger vores bestyrelse, at en ansøgning fremover

Formand for Søby Havn Kaj Andersen klipper den røde snor ved åbningen af fiskeribroen. Fotos: Søby Havn.

alene dobbelt så lang tid...”

”Men har man den tålmodighed, så siger min erfaring, at så lykkes tingene i den sidste ende”, siger havnefogeden i Ærøskøbing og Marstal Torben Lunnemann Frederiksen.

Man skal holde sig opdateret

Fra Søby supplerer Brian Hansen, havnemester: ”Det er også en krævede proces i sig selv at holde sig opdateret på, hvilke forskellige puljer og ansøgnings-muligheder, man har. Men det er mit indtryk, at vores lokale LAG-gruppe ser ganske positivt på de ansøgninger, som havnene på Ærø sender ind.”

I Marstal og Ærøskøbing har man allerede nye LAG-projekter liggende i skuffen, som man overvejer at søge støtte til.

LAG-midler til Ærø's lystbådehavne

Ærøskøbing

Udvidelse af jollehavnen i Vestre Bådehavn 600.000 kr

(Samme projekt § 17-midler). Projektet omfattede anlæg af en ny dækmole, ny bådebro og udbygning af havnebassinet. 600.000 kr

Faciliteter på land til ny fiskerifdeling (bl.a. fiskehytter og indretning af stejleplads). 50.000 kr

Marstal

Renovering af Sønderrenden 48.200 kr.

Søby

Ny bro til erhvervsfiskere 142.000 kr.

Ny bro til fritidsfiskere ca. 150.000 kr.

Kleven

Toiletbygning 100.000 kr.

Strandby

Flådekran 45.000 kr

DER ER LØBET MEGET VAND I ÅEN SIDEN 1939

CG Jensen A/S er en landsdækkende entreprenørvirksomhed, der som speciale arbejder med havneudvidelse, ramning og fundering. Her kan du se bare et lille udpluk af vores mange entrepriser.

Sluseholmen, København: Sluseholmen er det største boligudviklingsprojekt nogensinde i hovedstadsområdet. Boligerne er opført på otte øer omgivet af kanaler, hvor arbejdet omfattede byggemodning af et ca. 85.000 m² stort område inkl. udgravning, pæleramning, kloak, stålbroer, træbyggeri og spuns for de mange kanaler. CG Jensen A/S vandt sagen, ikke kun på prisen, men også på vores store erfaring indenfor effektiv håndtering af miljøproblemer, ramning og arbejde med tropisk træ.

Bølgen, København: Bølgen står på 284 pæle. Den er bygget af ca. 100 tons tømmer, hvilket svarer til, at der er ca. 3.330 m² dæk beklædt med ubehandlet nordeuropæisk eg.

Hundested Havn: CG Jensen har udført den første etape på ca. 40 bådpladser. Opgaven omfattede 170 lbm bådebro forankret på hhv. pæle og fundamenter i molens stensætning. Pæle og bjælker er udført i tropisk træ og brodækket i imprægneret træ.

Udbyhøj Lystbådehavn, Randers: Den nye lystbådehavn er omkranset af en ydermoler af sten, mod fjorden. CG Jensen har udført nedbrydning af den eksisterende havns moler og etablering af to nye moler. I inderhavnen har vi etableret stenskråninger mod land, som vil virke bølgedæmpende samt 478 lbm. træbroer.

RING FOR ET UFORPLIGTENDE TILBUD

Kontor Jylland
CG Jensen A/S
Gl. Silkeborgvej 7F
8462 Harlev J
Kontaktperson - Jørn Asmussen, tlf: 4020 3312

WWW.CGJENSEN.DK

CG JENSEN

Fortøjnings-pæle:

Der produktudvikles på livet løs for at finde holdbare løsninger

I metal skal tæringen reduceres og for træ skal pæleormene holdes væk

Af Niels Brandt
journalist

Der produktudvikles på livet løs for at strække fortøjnings-pælenes holdbarhed rundt omkring i de danske lystbådehavne.

Pælene er stort set uundværlige, men de er dels dyre både i anskaffelse og dels er der jo udgiften til nedramning. Så des længere levetid, des bedre.

Men pælene lever et hårdt liv, hvor de konstant er udsat for vand, svampeangreb og så den måske allermest frygtede fjende nr. 1: Pæleorm, der æder træpælene op indefra i langt de fleste danske lystbådehavne.

Derfor eksperimenterer der med både træsorter og metaller, som igen kan beskyttes med enten kemikalier eller ligefrem et lag langtidbestandigt plast udenom.

Hos Salling Plast i Rarum sælger man rør i sort PEHD-plast, der markedsføres som ”er stort set uforgængelig”. I princippet er der enten rammet

en metalpæl eller en træpæl ned i havnebunden, hvorefter PEHD-røret skydes nedover. I toppen monteres øvrigt finish i form en smart tovholder – også i massiv PEHD-plast.

arbejdet med plastrør.

”Men vi tog så på en havnemesse i Fredericia, hvor vi fik talt med rigtig, rigtig mange havnefolk – og i øvrigt kun fik positive tilbagemeldinger på vores nye

Fortøjnings-pæle er en ny vare blandt Salling Plast. ”Vi overtog i foråret 2015 nabovirksomheden Danrør, som jeg vil tro har solgt de her fortøjnings-pæle de seneste 10-15 år. Men her i huset er det et relativt nyt produkt”, forklarer Kurt Krogh, der dog i 35 år har

produkt. Det ser ud som en rigtig god løsning på de problemer, som havnene står over for – hvad enten det er tæring af metalpæle eller pæleorms-angreb i træpæle. Vores produkt er en plastkappe, som sættes ned over og mindsker både tæring og pæleorms-

angreb betydeligt – nogen skyder plastkappen helt ned i fjordbunden, andre vælger kun at gå 1,5 m ned under vandoverfladen”, forklarer han.

Salling Plast sælger kun plastkapperne til fortøjnings-pælene, men Kurt Krogh fortæller, at de fleste havne vælger at bruge enten gamle jernbaneskiner eller brugte borerør fra olieindustrien som den indvendige pæl. Erfaringerne har nemlig vist, at både skinner og borerør

såkaldt pæleorms-dug, der bedst kan beskrives som at pakke træ-pælene ind i en plastdug, hvilket de frygtede pæleorme ikke trives i.

”Fidusen er, at der inde bag plastdugen opstår et tyndt lag stille-stående vand, som pæleormene ikke kan leve i. Her er tale om surt vand uden ilt, og det holder pæleormene væk”, forklarer Søren Gøtrup, ejer og ansvarlig for produktet hos SkovTrup. Firmaet hørte om pæleorms-dugen for ca. 8 år siden.

”Det var en ældre fyr nede i Faaborg, som havde fået idéen og eksperimenterede med at pakke havne-pæle ind i krympedug. Han døde, og vi snakkede så med hans enke, som ikke ville arbejde videre med idéen, hvorefter SkovTrup overtog.

Det oprindelige problem var, at opfinderen pakkede pæle af gran og fyr ind i plast. Og det nytter jo ikke at pakke noget træ ind, som slet ikke holder til at være i vand. Men vi begyndte så i stedet at pakke vores helt anderledes modstandsdygtige robinie-pæle ind i plastdugen, og så havde vi lige pludselig et fantastisk godt pæle-produkt, som kan modstå pæle-orme.

Pæleorms-dug er en anden vej frem

Hos firmaet SkovTrup i Hobro er man gået en anden vej. Her sælger man en

SkovTrup har i 15 år solgt træsorten robinie, *Fortsættes næste side*

ICK

ICK HANDELSSELSKAB ApS

- Din Stålleverandør

TINGVEJ 29 • DK-8210 ÅRHUS V
www.ick.dk • post@ick.dk
Tlf. + 45 87 41 33 22

FORTØJNINGSPÆLE – BORERØR – DUC'DALBER – SUGERØR – etc.

ICK er en lille og effektiv STÅLGROSSIST med primær fokus på runde STÅLRØR. Vi har eksisteret siden 1982 og har stort lager i Midtjylland. Kontakt ICK næste gang du har brug for STÅLPÆLE til din havn.

Fortøjnings-pæle, fortsat
som er den europæiske hårdtræ-sort, der holder allerlængst udsat for fugt, vind og vejr. Det meste robinie produceres i Ungarn, der har store skovområder med træet, som på ingen måde er en truet træsort. De fleste kender ikke robinie, men faktisk er næsten alle legepladser med naturtræs-look i dag lavet i robinie, oplyser Søren Gøttrup.

Pæleorms-dugen krympes på

Der er tale om en 200 my tyk specialplast, som køberne af robinie-pæle selv vikler pælene ind i, hvorefter plastdugen varmes op med f.eks. en ukrudtsbrænder, så den 'krymper' sammen om pælen.

"Vi følger naturligvis nogle af de pæle-projekter, som vi sælger til, og hidtil har vi kun fået positive til-

bagemeldinger. Det virker som en god beskyttelse mod pæleorme, der ser ud til at blive et stadig større problem. Jeg ved ikke om pæle-ormene muterer, men i hvert fald virker det som om problemet er voksende, og at skadedyrene i dag også går til angreb på træsorter, som ellers tidligere var modstandsdygtige", siger Søren Gøttrup. Der findes naturligvis også tropiske træ-sorter, som er ligeså hårde og modstandsdygtige som robinie, men dem gør SkovTrup ikke i.

"Vi rører ikke tropisk træ, mest af moralske årsager. Det giver ikke mening at fælde træer i en truet jungle på den anden side af jorden og fragte dem her til, når vi i robinie har en billig europæisk hårdtræ-sort, som er fremragende. Vi kan godt skaffe alt mulig eksotisk træ, som også

kan have alle mulige flotte stempler, men i den sidste ende kan ingen stå inde for troværdigheden af stemplerne. Vi kan som firma ikke leve med, at der på de sociale medier kommer bare en dårlig historie om svindel med eksotisk træ, som vi kunne have solgt. Vi holder os langt væk".

Stålrør til pæle og andet havnebyggeri

ICK Handelsselskab er klar med selve den 'hårde kerne', hvis en havn beslutter sig for, at en pæleopgave skal udføres med stålrør.

"Med stålrør er der ingen risiko for pæleorm, og med en godstykkelse i stålrøret på f.eks. 10 mm har stålrør en meget lang levetid. Ifølge bøger om havnebygning skal man i danske farvande regne med min. 0,1 mm tæring om året i den 'farlige zone',

hvilket vil sige 0,5-1,0 meter under vandoverfladen. Området er mest udsat for tæring, fordi det skiftevis dækkes af vand og luft", forklarer Kirsten Korshøj fra firmaet.

"For os er pæleløsninger i havne noget af en niche, men vi har i en årrække leveret først og fremmest runde stålrør til både fortøjningspæle og f.eks. badebroer. Stålrør i større dimensioner til havnebyggeri, f.eks. duc'dalber klarer vi også. Vi har rør i mange forskellige dimensi-

oner, kvaliteter og legetider. Den kvalitet, vi leverer til fortøjningspæle, har en metallegering og styrke, der gør dem specielt egnede til vand".

Hvis havnene ønsker det, kan man forlænge levetiden for stålrør på forskellig vis, herunder anvendelse af anoder eller overfladebehandling. Mange havne iklæder stålrørene en kappe af plast på de øverste 3-4 meter i den såkaldt 'farlige zone' ved havoverfladen".

Pæleorm er slet ikke nogen orm

Er i virkeligheden en højt specialiseret musling

Pæleorm er en frygtet gæst i landets lystbådehavne – skadedyret er nemlig et

nene kæmper mod pæleormene, men det samme gør marine-arkæologer, som

Kilde og foto: Nationalmuseets Bevaringsafdeling

dyrt bekendtskab, fordi det får levetiden for havnens pæle til at falde drastisk. Den lange orm borer sig ind i træværket, æder træet og til sidst bryder pælene nærmest sammen.

Men i virkeligheden har pæleormen fået et helt misvisende navn. Der er faktisk tale om en specialiseret musling, og kikker man godt efter, kan man på dyret stadig finde de 2 typiske muslinge-skaller, men de er blot reduceret til 2 små 'skjolde' omkring bløddelene på hovedet, hvor de nærmest fungerer som borehoved.

På grund af det typiske levested inden i bundgarns-pæle, og fordi den virkelig ligner en orm, har muslingen fået sit helt forkerte navn. Lystbådehav-

skal bevare de arkæologiske undervands-fund. Så længe f.eks. gamle trævrage ligger godt beskyttet et dække af sediment på havbunden ødelægges de ikke af pæleorm, men så snart skibsvragene blotlægges, er risikoen til stede.

Når en sværm af pæleorms-larver angriber et stykke træ, kan de voksne dyr nedbryde et stykke træ i løbet af få måneder.

I danske farvande lever der 3 forskellige arter. 2 af arterne lever ved den jyske vestkyst, mens den mest udbredte art lever i samtlige indre farvande. Østersøen – dvs. øst for Amager/Gedser – er dog en helt særlig historie, da her ikke findes pæleorm, fordi saltindholdet er for lavt til at muslingen trives.

STOP PÆLEORMEN

med Holdbare Robinie Træpæle omviklet med ormefolie

SkovTrup.dk tilbyder:

Beskyttelse af træpæle mod pæleorm

I stedet for at smøre eller sømme pælene, pakker man dem ind i en kraftig, sort krympefolie: Ormedug.

Ormedug rulles rundt om pælene og krympes med varme fra en gasflamme eller varmepistol.

Den sorte overflade fremstår som blanktjære og lukker så pæleormen ikke kan tage næring fra det forbistrømmende vand.

Beskytter **bedre, billigere og nemmere** end traditionelle metoder!

Kontakt os nu for en samtale om netop dine behov.

Pæle
18 - 30 års
levetid

Minimalt
behov for pleje

Miljørigtigt
træ fra EU
skovbrug

SkovTrup

FORTØJNINGSPÆLE MED TOVHOLDER

UFORGÆNGELIG, MILJØRIGTIG – OG DRIFTSIKKER!

En fortøjningspæl i PEHD er stort set uforgængelig, og kan monteres enten på jernbaneskinne, på olierør eller på eksisterende træpæle.

I vinterperioden justerer pælen højden i forhold til isens bevægelse, så vandet omkring inderpælen ikke fryser til.

Fortøjningspælen fås i flere størrelser.

Kontakt os i dag og få tilsendt en brochure.

SP
SALLING PLAST AS

Salling Plast AS
Idrætsvej 22
DK-9681 Ranum
Tel. +45 9666 8300
Fax +45 9666 8311
www.sallingplast.com

Der kæmpes dagligt om sejlerne gunst i Udbyhøj

Ny havnefogeds mål er at fylde stor, ny havn ved indsejlingen til Randers Fjord

Foto og tekst:
Niels Brandt

Alle havnefogeder ved, at det ikke kniber med at finde arbejdsopgaver - men derimod med at nå alt, hvad man skal som omdrejningspunkt i en marina. Det gælder også Udbyhøj Lystbådehavn, som ejes af Randers Kommune, og hvor Christian Heibel Godsk styrer boksen på halv tid.

- Jeg blev ansat i 2012, hvor en knap 30 mio. kr. stor udvidelse netop var færdiggjort. Krisen kradsede måske hårdest lige netop på det tidspunkt, og folk stod bestemt ikke i kø for at lægge deres båd ind i havnen her, fortæller han. I princippet var den kommunale kasse på grund af de stramme tider lukket selv for gode idéer til nye tiltag. Det helt nødvendige fandt vi ud af, men f.eks. var budgettet til ekstra PR næsten et rundt 0.

Ikke desto mindre stod han med en masse tomme bådpladser, var ny og uerfaren havnefoged, og til overflod rendte han ind i en træls sommer, hvor antallet af gæstesejlere sæson

nen igennem kun lige sneget sig op på 500 stk. Jeg lærte virkelig noget om, hvor meget markedsføring, der skal til. Jeg syntes ellers selv, at vi gjorde en masse. F.eks. 'solgte' vi Udbyhøj Lystbådehavn til sejlerne både igennem FLID og MarinaGuide - men alligevel kom der mange

Øverst: Tæt på marinaen sejler færgen over Randers Fjord. Nederst: Også skibshunde er velkomne

gæstesejlere, som til min store overraskelse kunne sige til mig: Hvorfor har I ikke fortalt noget om,

at I har sådan en ny og flot havn her...

Nød lærer nøgen kvinde...

Når Udbyhavns markedsførings-budget var endog meget langt fra DyneLarsens, så fandt havnen andre skruer at dreje på:

Sejlere fra de havne, som er med i ordningen, kan sejle til hinandens havne i 3 døgn uden at betale havnepenge, og på den måde fik vi besøg af en masse sejlere, som aldrig havde hørt om vores eksistens. Vores nye havn fik positiv omtale blandt sejlerne, og selv om vi måske mistede 10.000 i

Havnefoged Christian Heibel Godsk

indtægt fra gæstesejlere, så fik vi med sikkerhed det år mindst 2 nye fastliggere alene på frihavs-gæster.

Og så hang regnestykket alligevel sammen.

Havnefogeden er også med i en ordning, hvor han i sæsonen dagligt måler på badevands-temperaturen på badestranden lige ved siden af havnen, og det gør han udelukkende for at blive omtalt i medierne.

Nu går det den rigtige vej. På 2 år har Udbyhøj næsten fordoblet antallet af gæstesejlere i havnen.

Autocampere har han også åbnet for

- På et tidspunkt, hvor jeg havde afvist 18 autocampere på havnen, gik jeg hen til ejeren af campingpladsen 400 m herfra og tog en snak om, hvor mange af de afviste autocampere, der så havde booket sig ind hos ham. Der var der ingen der havde, og så blev vi enige om, at det var synd for Udbyhøj, hvis autocampere ikke skulle kunne overnatte her.

Lystbådehavnen har plads til 30 autocampere, men de fylder faktisk ikke meget i omsætningen.

Her vækker svalerne en om morgenen

- I vores havn er her først og fremmest en fantastisk natur, fred og ro. Her bliver de fleste nok vækket af, at svalerne på fortojningerne kvadrer kl. 6 og ikke af en eller anden menneskeskabt lyd. Her er også fantastisk et fiskeri, så vi har masser af lystfiskere.

En halvtom havn uden mennesker dur bare ikke. Så Udbyhøj er med til at skabe omtale og omsætning ved at huse Randers Fjord Festival, hvor de mest optimistiske sjæle anslår, at der i 2014 var helt op til 4.500 gæster forbi havneområdet den første

gen, Jagtforeningen, Forsamlingshuset, Spejderne og havnen - sammen om et større arrangement her på havneområdet. Sådan en aktivitet er guld på mange måder for havnen.

I 2015 blev musikken leveret i teltet af bl.a. Thomas Eje, 'Sømændene' og den irske troubadour Tom Donovan. Så blev havnen fyldt til bristepunktet.

Udvikling skal der til

Christian Heibel Godsk kæmper med en rodet prisstruktur, hvor prisen for sejlerne er forskellig i det gamle og nye havnebassin.

- Min drøm er at skabe

Hvornår mon havnen er fyldt op?

- Det er ikke så ligetil at svare på. Men krisen er overstået, prisen på sejlbåde er faldet, og lykkes vi med at ensarte priserne, så ser det pænt ud om 3-5 år. Men havnen er altså også skabt, så der plads til en hel ekstra flydebro inde i buen...

- Det går fremad. Vi har fået beachvolley, fodboldbane, legeplads, nye læskærme mm. Men kømanden herude er desværre lukket, og det er en af mine store udfordringer at finde en løsning på indkøb - og gerne osse en eller anden form for restauration

Udbyhøj bliver sponsor-havn for Solo-Ole fra Randers der vil solo over Atlanten

Randers Kommune og Udbyhavn Lystbådehavn er gået nye veje. Parterne har foræret randhusianeren Ole Larsen, der bærer tilnavnet Solo-Ole, en gratis havneplads til hans båd en Mini 6.50.

Når Solo-Ole ikke er på søen, så er han tomrer hjemme i Randers. Men hans store drøm er at sejle alene over Atlanten i en Mini 6.50, og den drøm skal realiseres i 2017.

Lykkes forhåbentligt, så forventer han at være den første dansker nogensinde, der har klaret turen alene i en lille solosejler.

"Det er herude på vandet, jeg slapper af. Det er herude, jeg har det godt, og jeg elsker simpelt hen at komme på vandet", sagde 44-årige Ole Larsen til TV 2 Østjylland i 2015.

Og fremover støvner han altså ud fra Udbyhøj.

Snoede jernplader skaber nye spisesteder med læ

weekend i september.

- Det startede i det små ude på en mark med en fest under mottoet 'Nak og æd'. Allerede året efter gik 5 af vores lille bys foreninger - Borgerforenin-

en web-shop, hvor jeg sælger alle vores bådpladser til en ensartet pris. Der ligger rigtig mange timer for mig i at administrere havnepladserne, og den tid kan jeg bruge bedre.

på i havneområdet. Vi har også puslet med planer om nogle ferieboliger og en form for naturformidling på havnen, siger havnefogeden.

"vi bygger bro mellem drøm og virkelighed"

- Flydebroer
- Rækværk
- Bådlifte
- Badebroer
- Ramper
- Udstyr mv.
- Gangbroer
- Bådbomme

NBC Marine
info@nbcmarine.dk
www.nbcmarine.dk
tlf. 49 17 00 72

Når forurenede havne-sediment skal deponeres på land koster det altså bare kassen

Prisen for uddybning 10-doblet pga. stærkt forurening i 2 havne

Af
journalist
Niels Brandt

Hvis de 2 kommunale lystbådehavne i Stubbekøbing på Falster og Nysted på Lolland ikke bliver uddybet med 10-15 års mellemrum, så bliver vanddybden gradvist for lille. Oprensning er en uomgængelig del af at

”Det her er så dyrt, at det kan slå bunden ud af økonomien i mange havne”, forklarer driftsleder Jørgen Hilleke, Guldborgsund Kommune.

De indledende analyser af havne-sedimentet afslørede, at bunden i begge havne var så plaget af forurening med tungmetaller – bl.a. fra bundmaling på

2 havne. Bassin-dyberne var simpelt hen blevet for små.

De videre undersøgelser førte til, at kommunen valgte 2 forskellige metoder til oprensningen i de 2 havne.

I Nysted blev havnen uddybet med en gravemaskine, som gravede bund-sedimentet op i et skib, som

Monstrumet her er en såkaldt cuttersuger, som frigør havnesedimentet

drive havnene, ellers bliver vanddybden så lille, at havnene ikke som i dag f.eks. være værdter for store regattaer.

Men den seneste oprensning i 2014 udviklede sig til noget af en gys undervejs.

Projektet kom nemlig til at koste 10 gange så meget som normalt, fordi havnesedimentet var så forurenede med tungmetaller, at Naturstyrelsen afslog, at det oprensede materiale kunne dumpes på havet ved almindelig klappning. I stedet var kravet til kommunen, at det forurenede sediment skulle transporteres til et depot for særligt forurenede jord.

skibene, at den normale metode med klappning på havet ikke var farbar vej. Kommunen fik simpelt hen afslag, da den søgte om en klapp-tilladelse.

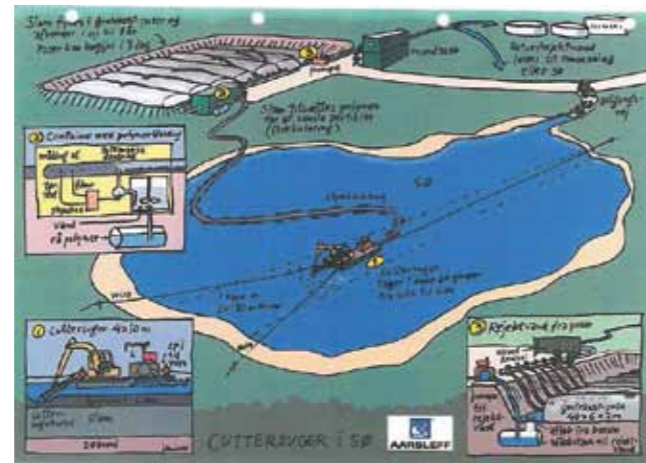
Ubehagelig overraskelse

”Det kom som en meget ubehagelig overraskelse for os, da vi lavede de indledende analyser, at havne-sedimentet var så forurenede. Specielt havde jeg forventet en bedre tilstand i Nysted, fordi havnen havde været oprenset for ikke så mange år siden”, forklarer driftslederen.

Men der var alligevel ingen vej uden om at gennemføre oprensningen i de

sejlede det våde materiale direkte til deponi.

I Stubbekøbing anvendte man en helt ny teknik med en såkaldt cutter-suger,

Skitsen viser princippet for oprensningsprocessen i en sø, men processen er den samme i en havn. Tegning: Per Aarsleff

Geotubes på Stubbekøbing Havn

hvorfra sedimentet blev pumpet op i nogle enorme afvandings-poser på land. Her blev det afvandet i et halvt år. Til sidst blev det udtørrede materiale kørt med lastbiler til godkendt deponi.

Prisen ens: 10 gange traditionel klappning

Metoden med afvanding på land, som blev brugt i Stubbekøbing, kræver en masse plads på land. ”Vi brugte vel ca. 2.000 m²,

hvor vi kunne have sedimentet liggende i de store afvandingsposer, såkaldte geotubes, i omkring 1/2 år, og så meget friplads er det nok de færreste havne, der har.

I hvert fald havde vi ikke plads i Nysted, og derfor måtte vi sejle sedimentet direkte til deponi, men til gengæld ligger Nysted ganske kort fra Rødby, hvor jord-deponerings-anlægget er. Så når regnskabet blev gjort op, endte prisen for de 2 metoder med at være næsten ens per kubikmeter”, oplyser driftsleder Jørgen Hilleke.

Han stiftede først bekendtskab til metoden med geotubes undervejs i processen, da firmaet Per Aarsleff, som de eneste bød ind på oprensnings-projektet.

Trods alt fordele ved GeoTubes

Oprensningen med geotubes skal være af en vis størrelse, fordi det er et stort apparat at sætte op,

Prisen på metoderne

Guldborgsunds tal for oprensning taler deres tydelige sprog om, hvad prisen for stærkt forurening løber op i:

Nysted	880 kr./ m ³
Stubbekøbing	847 kr./ m ³
Normal klappning	85 kr./ m ³

men til gengæld er der flere fordele.

For det første afvandede sedimentet godt og grundigt, og da man betaler jord-deponerings-afgift efter vægt, så er der i sid-

købning, var i forureningsklasse 4, hvilket er den aller mest forurenede.

Men efter et halvt år i geotubes var forureningsgraden faldt til kategori 2, hvilket gør miljø-afgiften

tet skal på land, så er det vigtigt at informere naboerne rigtig godt:

”Man skal være opmærksom på, at naboerne - måske naturligt nok - vil være ængstelige på forhånd. Frygten gik på, at det her havneslam ville lugte fælt, når det kom på land. Men vores erfaringer manede nervositeten grundigt i jorden.

Selve uddybningen i havnen varede mindre end 2 uger, og den proces gav ingen lugtgener. Da vi til

Tørret havnesediment klar til deponering

ste ende langt færre tons at betale miljøafgift for.

For det andet tilsættes havne-sedimentet en såkaldt polymer inden afvanding, hvilket gjorde, at forureningsgraden i dette tilfælde blev nedsat i processen. Det havneslam, man sugede op i Stubbe-

per ton til deponi væsentlig lavere.

Frygt for lugtgener ubegrundet

Havnefoged i Stubbekøbing, Henrik Andersen gør opmærksom på, at vælger man metoden med geotubes, hvor havne-sedimen-

foråret så åbnede de her geotubes for at køre det tørre slam væk, så var der måske 10 minutter, hvor vi havde lidt lugt-gener. Men lugten var slet ikke noget, som bare kom i nærheden af den stank, der kan hænges i dagevis, når der spredes gylle”.

Vejen til en klapp-tilladelse går via Naturstyrelsen

Tilladelse til oprensning af en havn skal søges i Naturstyrelsen. Med de obligatoriske hørings- og klagefrister vil selv ukomplicerede sager normalt tage mindst 3 måneder, før en tilladelse kan være i hus.

Analysen af havnesedimentet foretages af særligt godkendte firmaer, der skal følge en prøveplan, som Naturstyrelsen udarbejder. Prøvetagnings-planen fastlægger, hvor der skal tages prøver, antallet af prøver og hvilke kemiske stoffer, der skal analyseres for.

Naturstyrelsen godkender også valg af klappplads. I de tilfælde, hvor analyserne afslører stærkt forurening - f.eks. med det svært nedbrydelige giftstof TBT, så får man ikke tilladelse til at dumpes havnesedimentet i havet. I stedet skal det forurenede sediment bortskaffes på land, hvilket er langt dyrere. Tilladelse til deponering på land skal søges hos egen kommune.

DGE
MILJØ- OG INGENIØRFIRMA

PROFESSIONEL RÅDGIVNING TIL HAVNE

Ved uddybning og oprensning af havnebasiner er det nødvendigt at få overblik over bundsedimentets forureningsindhold for at kunne vurdere mulighederne og omkostningerne i forbindelse med genanvendelse og bortskaffelse af overskudssedimentet.

DGE Miljø- og Ingeniørfirma tilbyder havne rådgivning og bistand i forbindelse med:

- Undersøgelser af bundsediment i havne og sejltreder
- Risikovurderinger
- Myndighedsansøgninger
- Behandling og deponering
- Undersøgelse og genanvendelse af jord i havneområder

KONTAKT OS

7010 3400 | dge@dge.dk
www.dge.dk

Landsdækkende rådgivning

Vi rådgiver inden for miljø og byggeri i hele landet.

Ebeltoft-firma klar med markedsføring af de danske havne med drone-optagelser

Billeder og video fra luften giver eksponeringen af en havn helt ekstra dimension

Gilleleje Havn har fået lavet en drone-film. Den kan man se her: www.marinaguide.dk/gilleleje-havn

Tekst og foto
Niels Brandt

De danske lystbådehavne kan nu sætte et ekstra gear på markedsføringen af havnene til sejlerne – droneoptagelser fra luften, der viser havnene fra deres smukkeste side.

”Det er nu engang sådan, at en lystbådehavn ser knaldgodt ud oppe fra luften. Rigtig mange af landets marinaer ligger

bare så smukt i kyst-landskabet, og det potentielle kan havnene udnytte optimalt, hvis man også kan se herlighederne sådan lidt fra oven”, forklarer direktør Karin Meulengrath fra web-firmaet MarinaGuide.dk i Ebeltoft.

Hun driver web-portalen af samme navn, hvor hun markedsfører ca. 1/3 af alle landets lystbådehavne. ”Ved at se en lille en-

deo fra en havn, kan sejlerne let danne sig et overblik over området. Det er jo også meget let på forhånd fra luften at spotte, hvor man gerne vil lægge til i den havn, som man sætter sig for at besøge.” fortæller Karin Meulengrath.

Luftbilleder giver overblik

”Kort sagt er drone-optagelser en meget hurtig måde at danne sig et overblik over et havneområde på.

Er man nybagt bådejer, så er overblik-billeder fra luften desuden en nem og hurtig måde at danne sig et billede af, hvordan omgivelserne er til den havn, som man overvejer at vælge. Ligger havnen f.eks. helt inde i en by, hvor der er nem adgang til indkøb og spisesteder – eller er man en anden type, hvor mere uforstyrret natur er det, man er på udkik efter.”

Karin Meulengrath, MarinaGuide.dk, er en af landets få certificerede kvindelige drone-piloter.

Gilleleje: God eksponering

Lystbådehavnen i Gilleleje er af de havne, som allerede har benyttet sig af det nye markedsføringsværktøj. Her siger havnens administrator Anette Fejsø:

”Vi fik et godt tilbud, og så vurderede vi, at vi gerne ville have eksponeret vores havn bedst muligt. Drone-film er ret nyskabende, og det er altid godt at kunne tilbyde sejlerne, som kikker på havne, sådan en lille video - der jo er et frisk

pust frem for de normale still-billeder, som alle havne markedsfører sig med.

Stramme regler for droneflyvning

Der er stramme regler i Danmark for, hvor man må flyve med en drone. En havn har status som beboet område, og må derfor ikke overflyves uden videre. ”Derfor har vi taget skridtet fuldt ud, og ansøgt Trafikministeriet om dispensation, og MarinaGuide de fornødne tilladelser”, oplyser Karin Meulengrath.

Video og luftfotos til specialpriser

Alle havne tilsluttet MarinaGuide.dk får optagelser til særligt nedsatte priser.

Tilbuddet gælder også erhvervshavne og leverandører på havnefogeder.dk

Ring 21 72 32 11!

2 havne i Bønnerup blev slået sammen til en stærk enhed

Nødlidende fiskerihavn og en stærk lystbådehavn driftes nu sammen

Af journalist
Niels Brandt

En havn har det med at være omdrejningspunktet i et lille samfund – at være det sted, hvor alle lige skal hen og vende næsten dagligt. Det gælder både fastboende og turister, havnen i sig selv er en attraktion.

Den slags skal bevares og udvikles – tænkte man i både ude på havnen i Bønnerup og inde på rådhuset i Grenaa, hvorfra Norddjurs Kommune styres.

”For lystbådehavnen betyder det ALT, at vi også

mester Niels Erik Nørgaard fra Bønnerup.

Fiskerihavn på nedtur

Men med fiskerihavnen i Bønnerup er det gået som med så mange andre fiskerihavne – antallet af erhvervsfiskere dykker, og derfor var det svært at få økonomien i en lille erhvervshavn til at hænge sammen.

Men i samme havnekompleks ligger altså også Bønnerup Lystbådehavn, som har en robust økonomi og er en succeshistorie.

Vi har en komplet fiskerihavn med is-værk, kassevaskeri, kraner og fiskeeksportør. Lige pt. har vi 22 erhvervsfiskere, men antallet har været ude på en glidebane – dog ikke som mange andre steder et styrt dyk – men et jævnt fald. Den onde spiral skal vi gerne have stoppet, så vi kan se nogle unge gå ind i erhvervet til at afløse de nuværende fiskere, som er oppe i årene”, forklarer havnefogeden.

”Vi har en idé om, at ved at holde fiskerihavnen in-

Kommunen aktiv fødselshjælper

Alle er enige om værdien af at bevare en aktiv fiskerihavn i Bønnerup, og

samt kommunaldirektøren, der har indvilget i fortsætte - nu i rollen som næstformand.

Bestyrelsen er godt i

derfor var kommunen en meget aktiv fødselshjælper i fusions-processen, der skulle sikre en stærk og levedygtig havn i Bønnerup. Kommunaldirektør Jesper Kaas Schmidt sad i førersædet, da de to 2 fonde, som hver ejede en havn, blev slået sammen til

en – altså er der nu kun 1 erhvervsdrivende fond.

”Min rolle som havnefoged er nu at finde de synergi-effekter og de effektiviseringer, som fusionen banede vejen for. Mest oplagt var, at den ledige plads i fiskerihavnen har kunnet bruges til at udvide lystbådehavnen med et ekstra havnebassin.”

I forbindelse med fusionen blev der i samarbejde med kommunen også fundet midler til at gennemføre en stærkt tiltrængt renovering af de gamle ydermoler - en opgave, som fiskerihavnen ikke kunne have løftet.

Meget tæt samspil med kommunen

Samspillet med Norddjurs Kommune er så tæt, at den nye bestyrelse både rummer 2 byrådsmedlemmer

gang med at udvikle en fremtidsplan, som skitserer hvor de bedste muligheder er for at skaffe nye indtægts-områder.

Allerede nu er en autocamper-enhed, hvor havnen ofte har 10 overnattende vogne, i klar vækst.

”Det er et område, vi satser på uden at være i konflikt med campingpladserne. Vi har på møder fået forståelse for, at de autocampere, vi tager ind her, ikke VIL en campingplads – de elsker stemningen på havnen og den havudsigt, alle jægter. Autocampismen er i vækst. Vi ved, at hver gang en camper skiftes ud, så kommer der 1,4 nye til. Den trend skal vi udnytte.

Jeg ser havnens samarbejde med kommunen sådan, at de 2 parter bliver mere og mere afhængige af hinanden. Fritidsområdet på de her kanter er vigtigt for kommunen, og alle vil gerne have flere og gæster, så jagten på i fælleskab at finde og udvikle synergi-effekterne omkring havnen er for alvor gået i gang”, siger havnefogeden.

Havnemester Niels Erik Nørgaard, Bønnerup Havn

har en fungerende fiskerihavn, hvor der hele tiden er forskellige aktiviteter.

Vi må for alt i verden ikke gøre den fejl, som de gør inde i Århus, hvor de laver havnen om til by- og de traditionelle havneaktiviteter ikke rigtig må være der mere.

”Turister kan godt li’, at der lugter lidt af fisk, og at der står nogle store maskiner på en havn.

Det skal ikke være så fint det hele”, forklarer havne-

I efteråret 2015 blev de 2 havne slået sammen til en enhed

Niels Erik Nørgaard kan vel kaldes fusions-havnechef, idet han kom til maj 2015, hvor sammenlægningsprocessen var godt på skinner. ”Jeg elsker den specielle stemning, som er på havnen, der netop ikke er en kommunal havn men en privat virksomhed og skal hvile i sig selv.

takt med alle de faciliteter, som en erhvervsfisker skal bruge, så må det være muligt at trække nye fiskere hertil.

Det er en svær proces, fordi fiskeriet er et utroligt familie- og traditionsbundet erhverv, men nu prøver vi i godt samarbejde med fiskeriforeningen at få ændret kursen og signalere, at andre fiskere også er velkomne her.”

Leg i havnen giver liv og omsætning

Få flere gæster i havnene ved at tiltrække nye målgrupper med alternative aktiviteter. Folk vil lege, og havn og vand er optimale rammer.

Af Lone Bolther Rubin

Flere og flere havne etablerer havnebade, shelters, saunaer og andre faciliteter, der ikke direkte har sejlerne som målgruppe. På kort sigt giver det mere liv på havnen og mere omsætning i butikkerne. På lang sigt kan det måske få flere til at købe både og dermed blive havnens kerner.

”Der skal være liv, før der kommer liv. Vi skal gøre så mange som muligt in-

teresserede i stranden og havnen. En dag kommer de måske igen og køber en søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. lille båd og senere en stor,” fortæller Tom Olsen, der er havnefoged i Vedbæk Havn.

Det er især aktiviteter af legende karakter, der tiltrækker de nye målgrupper. En gallup-under-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

ter, så potentialet er stort. søgelse viser, at en mio. danskere gerne vil dyrke en fritidsinteresse ved van-

først var her, forstummede kritikken. Det er jo også med til at tjene penge til havnen,” siger Tom Olsen.

Mere giver endnu mere

Jo flere i og omkring havnen, der placerer aktiviteter der, jo større bliver synergieffekten. Juelsminde er et godt eksempel på en havn, der nyder godt af nærheden til strand, campingplads, by og sommerhuse. Havnen er simpelthen blevet centrum for alle mulige aktiviteter – fra rally og motionsløb til musik og udstillinger.

”Der er konstant liv herude – også om vinteren. Jo mere, der sker, jo større er chancen for, at der er nogle, der falder så meget for det, at de køber en båd,” siger havnefoged Kem Kaas.

100 nye vinterbadere i Lynæs

I Lynæs Havn har frivillige, lokale kræfter, støttet af Friluftsrådet og LAG-

vejen er der et helt miljø af kitesurfere på stranden bag ved havnen. Havnen selv har etableret en oplevelsesbro, som man både

nen i kraft af den nye vinterbadeklub. Vi har også gæstesejlere, som kommer hertil, fordi de kan kitesurfe eller sejle kajak her.

Havnebad tiltrækker

Hasle på Bornholm har fået Danmarks flotteste havnebad med kajakpolobane. Desuden er der lavet et kanalmiljø, et havnetorv og en bystrand. Nu cykler de unge mennesker på Bornholm gerne den halve ø for at komme ud at bade i Hasle. Det er en stor succes – også for havnens forretningsliv.

”Der er nogen, der tror, at det er konen, der bestemmer, hvor man skal sejle hen, men tro mig. Det er bornene. Vi har gæstebåde, som er sejlet af sted, men er vendt om igen, fordi det var sjovere her end i næste havn,” fortæller Jakob Jensen, der er driftsansvarlig for alle ti kommunale havne på Bornholm.

Der kommer mere gang i det hele på den måde. Grillen sælger flere is og pølser, og marineshoppen

Foto: Arkitekterne White. Hasle Havnebad på Bornholm er blandt Danmarks smukkeste og er tegnet af arkitekterne White.

midler, bygget et badehus til vinterbadere og opført shelters til kajakroere og andre friluftsfolk. I for-

kan fange krabber fra og bade ved. ”Vi har i efteråret fået 100 nye brugere på hav-

Der kommer mere gang i det hele på den måde. Grillen sælger flere is og pølser, og marineshoppen

HAGS Danmark A/S
TLF: 20 28 09 03
info@hags.dk
www.hags.dk

MINIARENA 11635 - 12 x 7 m
PRIS: 89.995.-
TILBUDSPRIS: 62.995.-

KLATREPYRAMIDE 11346
PRIS: 61.795.-
TILBUDSPRIS: 43.295.-

KLATREKIOSKEN NATUR 19148
PRIS: 42.230.-
TILBUDSPRIS: 29.495.-

TRIPLE GYNGE 11185
PRIS: 17.995.-
TILBUDSPRIS: 12.595.-

HVAL 11259
PRIS: 4.223.-
TILBUDSPRIS: 2.945.-

UDENDØRS FITNESS 16100
PRIS: 63.995.-
TILBUDSPRIS: 44.795.-

BOUNTY 11426
PRIS: 184.995.-
TILBUDSPRIS: 129.495.-

BÅDEN 11423
PRIS: 32.955.-
TILBUDSPRIS: 23.095.-

MAST 10167
PRIS: 17.995.-
TILBUDSPRIS: 12.995.-

PICNIC BÆNKEBORD 14144
PRIS: 5.145.-
TILBUDSPRIS: 3.595.-

Lars Laj A/S • Kildebrøndevej 48 • 2670 Greve DK
tel. (+45) 32821033 • fax (+45) 32821066
www.larslaj.dk • larslaj@larslaj.dk
Alle priserne er ex. moms, og ex. montering/levering

Havnebad og bystrand har været medvirkende til, at nye forretninger er blomstret op der, hvor det aftagende fiskeri har efterladt tomme bygninger. Nu er der udlejning af kajakkere

terne og infrastrukturen omkring dem, så skaber det helt automatisk liv og grundlaget for at drive forretning. Vi har verdens smukkeste havne, men hvis de ligger øde hen, er

havnebad, og havnefoged her, Ulrik Jeppesen, er sikker på, at det er med til at tiltrække flere gæstesejlere. ”Der er flere, der har tilkendegivet, at de kommer hertil, fordi vi havde et

Små tiltag med stor effekt

Et havnebad er en stor investering, men mindre kan også gøre en forskel. En hoppeborg og et guld-vaskeri er alt, hvad der skal til

Ebeltoft Skudehavn havde stor succes med at stille to mooncars til rådighed for havnens unge gæster.

I Horsens har man også valgt at skabe faciliteter, der kan tiltrække gæstesejlere, ikke mindst hvis der er udsigt til at blæse inde. En legeplads og en krabbebro har fået selskab af en meget populær trækfærge. Mellem to bådebroer kan børnene trække en ”færge” frem og tilbage cirka 50 meter. Det tiltrækker både byens børn og sejlere udefra, fortæller havnefoged Henrik Vestergaard.

”Her kan man prøve kræfter med aktiviteter, der ikke er på en normal legeplads, og vi får knyttet by og havn mere sammen. Det handler om at hverve nye interesserede og få de næste generationer på vandet. Pludselig er børnene for gamle til trækfærgen, men så har de måske lagt mærke til de store børn i optimistjollerne,” siger han.

En hoppeborg og et guld-vaskeri får børnefamilier til at sejle til Aarø i Lillebælt

og en strandcafé foruden et nyt maritimt museum.

de ikke så smukke endda, siger Jakob Jensen. I Nibe har havnen også fået et

havnebad. Der er jo ikke ret mange havne, man må bade i,” siger han.

for at få børnefamilier til at sejle til Aarø i Lillebælt – og blive der i flere dage.

3.500 autocampere i Aabenraa - et vigtigt forretningsområde

Af journalist Niels Brandt
Foto: Bente Brinch

”Vi fik jo idéen med at sætte på autocampere, fordi vi har et stort kystnært vinteroplagsområde, som ikke bliver brugt til noget fornuftigt om sommeren - samtidig kom der løbende autocampere og spurgte, om de måtte holde her.

Så vi startede helt ærlig talt lidt i smug, og naturligvis fik kommunen en klage, fordi campingpladserne ikke var så glade for, at autocamperne holdt her og ikke hos dem. Som reglerne var dengang, blev vi tvunget til at lukke et år”, siger Jens Jacob Sørensen. Men i 2010 lavede regerin-

gen camping-reglementet om, og nu står det direkte, at netop lystbådehavne

vet om, at nye campingpladser skal have mindst 100 enheder.

Til højre: Havnefoged Jens Jacob Sørensen

kan få lov til at etablere en autocamper-campingplads. Kommunen skal give en udlejningstilladelse og evt. dispensere fra kra-

”Så gik vi straks i dialog med Aabenraa Kommune og efter et fint samarbejde fik vi de nødvendige tilladelser”. Havnen i

Aabenraa har plads til 48 autocampere. Ca. 50% er nordmænd og resten fordeles sig ligeligt med 25% danskere og tyskere.

Båden skiftes ud med autocamper

”Der bliver fler’ og fler’ autocampere. Mange af dem er tidligere lystsejlere, som er kommet op i årene og måske har fået et nyt knæ, så de ikke kan sejle mere. De kender miljøet i havnene, og de elsker at være her. Mange af dem har også nået et punkt i livet, hvor de ikke ønsker at bo ved siden af en hoppeborg, og de siger direkte, at kunne de ikke holde her på

havnen, så kørte de uden om Aabenraa.

Kommunen ønsker jo heller ikke at sende turister ud af byen, så de gav os den nødvendige dispensation til autocamper-parkering.

Og vores autocampister skaber også omsætning uden for havnen - næsten alle er oppe i byen en tur. Køber måske et par sandaler og får sig et måltid mad”, siger Jens Jacob Sørensen.

Total-oprydning og investering

”Men tag ikke fejl. Der er også arbejde i det her. Vi har gennemført en total

Aabenraa har nu flere overnattende autocampister end gæstesejlere

oprydning på vores vinteroplags-plads, så her ikke flyder med gammelt jern og andet skrammel. Hos os kan man ikke have en vogn til vinteropbevaring stående - næh kravet er et stativ, som kan klappes

været nogle start-investeringer. Havnen har måttet lave et bomssystem og investere i de nødvendige el- og vand-faciliteter til de nye gæster. Til gengæld udnytter havnen i dag den helt unikke placering, som

stranden, er perfekt for autocampere

Politisk beslutning banede vejen

Hos Aabenraa Kommune var det byggesagsbehandler Peter Mumm, der håndterede sagen. ”En marina er en slags campingplads for lystbåde, og det afgørende ifølge campingreglementet er, at gæsterne kan benytte eksisterende faciliteter som bad og toilet.

Desuden skal der være en lokalplan, som giver mulighed for at oprette sådan en campingplads, og i vores tilfælde var der i den gældende lokalplan netop et område, der var udlagt til ’andre erhverv med relation til lystbådehavnen’, hvilket kommunen vurderede bestemt gælder en

campingplads for autocampere”.

I Aabenraa Kommune var det i sidste ende det daværende Plan- og Trafikudvalg, der traf en politisk beslutning om at tillade autocampere på

modstanden mod autocamperne på lystbådehavnen nu helt forstummet. Heller ikke en nærliggende campingplads indsendte en klage, da havnens tilladelse til at drive campingplads efter det nye

Autocampister skaber omsætning i byen - måske køber de et par sandaler eller spiser et måltid mad

sammen, så her kan være pænt og ryddeligt til sommergæsterne på land.”

Havnemesteren forklarer også, at der bestemt har

vinteroplagspladsen har lige ved siden af havnen.

Havnen udnytter vinteroplagspladsen, der med sin unikke placering tæt ved

Livlig aktivitet foran autocamper-pladsen

lystbådehavnen under den gældende lokalplan. Ifølge Peter Mumm er

campingreglementet var i offentlig høring.

Tallykey har løsningen...

- Elegante forsynings søjler udført i aluminium med lang levetid
- Komplet softwareløsning til marina booking og administration
- Fjernstyring og fjernaflæsning af el- og vandmålere
- Kortsystem til betaling og adgangskontrol

Vi udvikler og producerer selv vore produkter, og løsningerne bakkes op med betryggende service og garanti

tallykey®
Fabriksvej 14 · 7600 Struer
Tel. 97841277 · tallykey.dk

Tilstandsvurdering og vedligeholdelsesplan

Af Ulrik Max Jørgensen
A1 Consult A/S

Alle havne, både erhvervs- og lystbådehavne, er opbygget af en lang række konstruktionselementer. De mest sete elementer er nævnt nedenfor:

- Molekonstruktioner inkl. molehoveder og stenskråninger
- Kajanlæg
- Beddingsanlæg og slæbesteder
- Færgelejer
- Træbroer og flydebroer
- Apterier i form af besejlingslys, stiger, pullerter, el, vand mm.
- Havnebassiner
- Kajgader og pladser
- Bygninger, kraner, containere, stacker m.fl. behandles normalt i særskilt tilstandsvurdering. Alle disse konstruktionselementer udgør

havnens anlægsværdi.

Med baggrund i dette, er det af meget stor vigtighed, at havnen har et

Gennemgang af kajstrækninger fra vandsiden

overblik over alle sine konstruktionselementers tilstand, så havnens anlægsværdi fastholdes og de løbende forventede vedligeholdelsesmæssige arbejder kan skemalægges i en vedligeholdelsesplan.

Alle disse forhold er for-

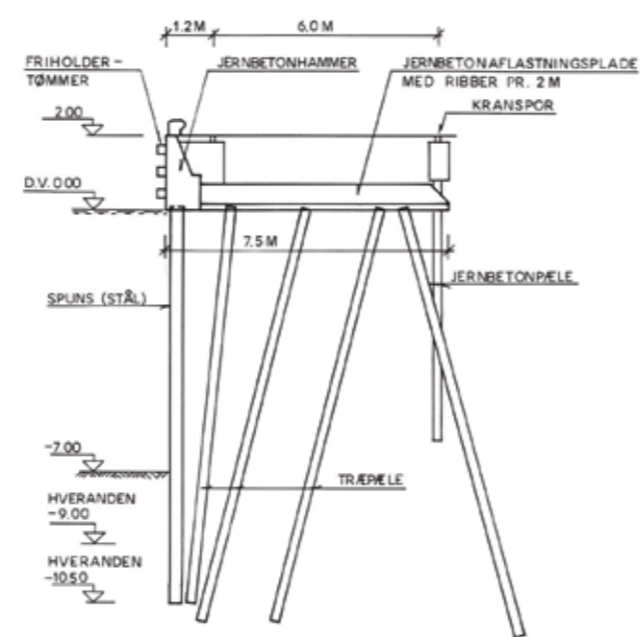
udsætningen for et kendt vedligeholdelsesbudget, som giver en struktureret drift og i sidste ende tiltrækker vækststærke virksomheder og tilfredse kunder. I de følgende afsnit er taget udgangspunkt i en kajkonstruktion som

en, så som etableringsår, hvordan og af hvad er den udført, stål, træ eller beton, hvad er materialestyrken mm.

Kajens placering mht. geotekniske forhold i området, vanddybden foran kajen, topkoten på kajga-

den samt belastningsforholdene på kajen. Og ikke mindst en registrering af evt. tidligere skader eller vedligehold.

Denne dataindsamling kan oftest være mere eller mindre fyldestgørende, men et dokumentations-

Principsnit - Tværsnit i kaj

eksempel.

Tilstandsvurdering

En tilstandsvurdering af en havnekaj indeholder som det vigtigste et tegningstværsnit af konstruktionen og en detaljeret beskrivelse af konstrukti-

studie er nødvendig fra starten. Hvis der er mangler i informationer, kan en lang række af de manglende data fremskaffes ved en række forsøg og målinger, der kan udføres på stedet efter behov.

I marken udføres en vi-

der. For hver kajstrækning angives en opstilling af hver skade med en tilhørende placering i havnen, en vurdering af skadens omfang, en skadesgrad, samt en vurdering af hvornår skaden bør udbedres.

Efter alle skader er vurder-

Gennemgang af brokonstruktion fra landsiden

suel gennemgang af konstruktionselementerne, dvs. konstruktionen gennemgås fra landsiden og vandsiden med båd. Under vandspejlet udføres en dykkerinspektion, hvor bl.a. ultralydmålinger kan bestemme tykkelsen på stålkonstruktioner.

Alle registrerede forhold samles i en detaljeret rapport med relevante fotos, hvor undersøgelse også kan udvides med en vurdering af hovedkonstruktionernes restlevetid.

Vedligeholdelsesplan

Vedligeholdelsesplanen er en oversigt over alle de væsentlige registrerede ska-

ret fremkommer en samlet anlægøkonomi for den samlede renovering af havnen for de kommende 5 år. Denne anlægøkonomi kan nemt vurderes op mod Havnens løbende budget eller understøtte en revidering af vedligeholdelsesbudgettet. De registrerede vedligeholdelsesarbejder kan omprioriteres i et vist omfang, men vedligeholdelsesplanen skal sikre, at der ikke altid skubbes en større pukke af vedligeholdelsesarbejder, der i værste fald kan resultere i sammenstyrtning af en havnekonstruktion.

Konklusion

Tilstandsvurderingen samles i en overskuelig rapport og vedligeholdelsesplanen præsenteres i en oversigtssammen med en oversigts-tegning af havnen med angivelse af alle de gennemgæede havnekonstruktioner.

Tilstandsvurderingen vil være en gentagende proces, som gennemføres ca. hvert 5 år, dvs. det vil være havnens værktøj i forbindelse med budgetlægning til styring af de løbende vedligeholdelsesudgifter hvor havnebestyrelsen ofte ønsker, at der skal være dokumentation for vigtighe-

den af disse udgifter for at fastholdes. I forbindelse

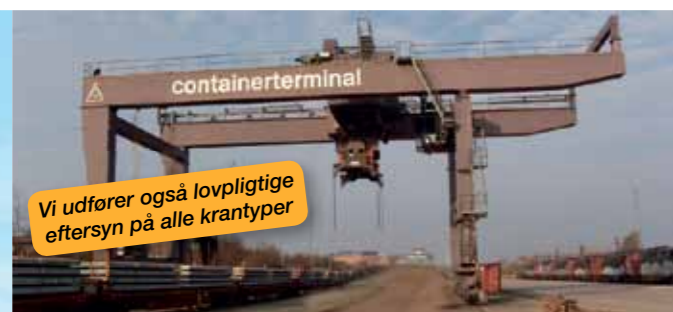
hvor hele processen gennemgås i detaljer. Hermed sikres det, at planen bliver

Gennemgang af brokonstruktion fra vandsiden.

med vedligeholdelsesplanens gennemførelse, afholdes der et fællesmøde med havnens driftspersonale

et levende redskab, der anvendes i den daglige drift og som kan korrigeres når behovet opstår.

Vi udfører også lovpligtige eftersyn på alle kran typer

Vi har kranen til jeres behov...

Vi har leveret og opstillet kraner til en lang række lystbådehavne over hele Danmark som fx Sønderborg, Virksund, Nykøbing Mors, Roskilde, Vedbæk, Næstved, Strynø og Karrebæksminde.

Kontakt SKS-Kraner og lad os drøfte jeres muligheder og ønsker for, at få friheden med jeres egen havnekran...

Et godt løft til danske havne!

SKS Kraner A/S · Grønningen 10 C · 4130 Viby Sj. · Døgnvagt +45 4619 5253 · www.skskraner.dk

Vi er toppen på bunden

www.ea-dykkerservice.dk

kontakt@ea-dykkerservice.dk

Tlf. 86 24 18 24

E.A. Dykker Service ApS

Dykning

Katodisk beskyttelse

Forstøbning og betonrep.

Bundsikring

Vedligehold af træbolværker

Inspektion/ videooptagelse

Reparation af bedding

Drift og vedligeholdelse

Undervandsvejsning og skæring

Rådgivning

Nordic Marine Service er et dykkerfirma, som har mere end 20 år erfaring inden for entreprenørdykning.

Vi har udført mange forskellige opgaver i både ind- og udland, enten som underentreprenør eller totalentreprenør.

I Nordic Marine Service har vi fokus på:

Sikkerhed - Kvalitet - Teamwork - Innovation - Flexibilitet

Hovedkontor:
Nordic Marine Service A/S
Grønlandsvej 1
5700 Svendborg
Danmark
Tel. +45 62 22 30 85
Fax +45 62 80 07 39
mail@nmsdiving.dk

Afd. København:
Tel. +45 24 42 00 12
mail@nmsdiving.dk
www.nmsdiving.dk

Godkendt af:

NORDIC MARINE SERVICE A/S DENMARK

Danske Havne

Brancheforening for erhvervshavne i Danmark

Interview med direktør for Danske Havne, Gitte Lillelund Bech

Er Danske Havne relevant for alle havnetyper?

Direktør i Danske Havne, Gitte Lillelund Bech. Kilde: Folketinget.

Er du medlem af Danske Havne, har du gods og/eller passagerer over kaj. Med andre ord: du skal være en erhvervshavn.

Når det så er sagt, så har Danske Havne mange medlemmer med forskelligt fokus. Havnene specialiserer sig i stigende grad for at stå stærkere i den internationale konkurrence.

F.eks. er færgenhavnene essentielle for transporten af passagerer og gods, både på tværs af landet, men i høj grad også som en vigtig færdselsåre for de mange småøer, der ligger rundt om i landet.

Danmark er et land, som er omgivet af vand med en kystlinje på 7.000 km. De fleste danskere støder dagligt på de mange arbejdspladser, som havnene skaber. Det kan være, når man tager en færge for at besøge familien, eller når man køber ind til aftensmad i sit lokale supermarked.

De danske erhvervshavne leverer beskæftigelse til hele Danmark og medlem 60.000-70.000 mennesker arbejder i og omkring havne.

Danske Havne er erhvervshavnens brancheforening. Direktør for Danske Havne, Gitte Lillelund Bech, arbejder dagligt for at fremme de danske havnes interesser – både nationalt og internationalt.

Her svarer direktør, Gitte Lillelund Bech på nogle spørgsmål, der gør os klogere på Danske Havne.

Skagen Havn. Kilde Skagen Havn.

Ligeledes kommer langt størstedelen af de udenlandske varer til Danmark igennem en havn. 80 % af den danske udenrigshandel kommer via de danske havne for derefter at blive fordelt rundt om i landet. Fiskeri fylder også meget i de danske havne.

Fiskeindustrien eksporterer årligt for 2,7 milliarder EUR, og dermed står fiske-

riet for 14 % af Danmarks samlede fødevarieeksport. De danske havne får også

viteter. Havnene viser, at de kan drive sunde forretninger og skabe værdi

og det skal være muligt at laste og losse, opbevare og fragte gods. Derfor skal vi arbejde for, at der kan støves og støjes inden for nogle rammer, der sikrer, at der fortsat kan drives havn og forretning.

Politisk interessevaretagelse er også, når vi arbejder for en evaluering af havneloven. Målet må være en bæredygtig udvikling, hvor de sociale, miljømæssige, økonomiske og erhvervsmæssige interesser inddrages og støtter den udvikling, der i øvrigt ønskes for det danske samfund.

En vigtig opgave for Danske Havne er selvfølgelig også at yde medlemservice. Det er f.eks. når medlemmer ringer om isafgifter eller sediment og klapning.

Danske Havne deltager også i den offentlige debat, hvorfor jeg gerne bidrager til at udbrede kendskabet om Danske Havne og vores medlemmers interesser i pressen.

Havnekonference i april – "Havne... fra infrastruktur til meget mere"

Fra den. 18. – 20. april 2016 afholder Danske Havne havnekonference, hvor branchen mødes for at lære af hinanden og få inspiration fra udlandet. Her skal deltagerne bl.a. blive klogere på havnenes omstilling og de krav, der stilles til en effektiv og forretningsorienteret havnesektor.

Interesserede i Havnekonferencen kan se mere og tilmelde sig på www.danskehavne.dk

Havnekonference 2016

Danske Havne holder havnekonference og generalforsamling den 18. - 20. april i København.

Der er fokus på havnenes omstilling og de krav, der stilles til en effektiv og forretningsorienteret havnesektor.

Emneord er forretningsudvikling, samarbejdsrelationer og lokal-regional betydning. Læs mere på www.danskehavne.dk

årligt besøg af millioner af turister, der ankommer til Danmark med et krydstogtskib. Alene i Copenhagen Malmö Port (CMP) var

for samfundet. Derfor skal havnene have de rette rammebetingelser, så de fortsat kan drive forretning og skabe vækst og

der i 2015 678.000 turister, der ankom med krydstogtskib, og CMP forventer at runde de 700.000 gæster i 2016.

Hvilke hovedopgaver beskæftiger Danske Havne sig med?

Danske Havnes medlemmer bliver mere og mere kommercielle i deres akti-

Krydstogtskibe besøger flere danske havne

Krydstogsanløb Rønne Havn A/S 2014. Kilde Rønne Havn A/S

Af Sofie Gravers Jacobsen og Christian Dunthorne-Bille Danske Havne

Krydstogtbesøget starter i havnen, og de danske havne står derfor for førstehåndsindtrykket af Danmark. Siden 2005 er antallet af krydstogtskibe i Danmark steget betragteligt. I årene 2005-2012

danske havne inden for krydstogt. Det forventes, at markedet for krydstogter vokser med yderligere 50 millioner passagerer i Europa de kommende 20 år. Det vil både gavne de store etablerede destinationer, men også de mindre krydstogtdestinationer i Danmark, idet flere skibe

Port forventer en stigning i krydstogtpassagerer i 2016, så antallet runder de 700.000. Aarhus Havn forventer også en stigning i 2016 på hele 167 % i forhold 2015. Det vil betyde, at knap 80.000 krydstogtgæster vil gå i land i Aarhus Havn i 2016 med knap 50 mio. kr. i lommerne.

penge at hente for de byer, der formår at lokke krydstogtskibe til.

Hundested og Fredericia – gode eksempler på to nyere og mindre krydstogthavne

Hundested Havn er en af de havne, som er begyndt at satse på nogle af de mindre krydstogtskibe. I

Danmarks anden største krydstogtdestination – Rønne Havn A/S

Rønne Havn er Danmarks anden største krydstogthavn. I 2015 havde havnen besøg af 21 krydstogt-

Hundested Havn med krydstogtanløb. Kilde: Hundested Havn

steg tallet med hele 96 %. Udviklingen har ikke været mindre markant de seneste år, så krydstogtindustrien er blevet en vigtig del af den årlige turisme i Danmark.

Udviklingen de seneste par år har betydet, at krydstogtskibene er begyndt at besøge flere havne end København, Rønne og Aarhus, som er de største

– og flere skibe af varierende størrelse og kapacitet - naturligt medfører et behov for flere destinationer.

Flere af de danske havne har taget teten og er klar på at tage imod den voksende mængde af krydstogtskibe. Eksempelvis vil Hundested Havn modtage sine første krydstogtskibe i 2016. Copenhagen Malmö

Mange typer af krydstogtskibe

Det er en fordel for Danmark, at der er mange forskellige havnetyper. Dermed er der både plads til de helt store krydstogtanløb og til de mindre. En krydstogtturist bruger i gennemsnit 42 % af sit feriebudget på land, og dermed er der rigtig mange

Krydstogsanløb Fredericia Havn 2014. Kilde: ADP A/S

2016 får havnebyen sine første besøg af krydstogtskibe, når krydstogtskibsselskaberne Fred. Olsen Cruise Lines og Saga Cruise samlet vil bringe omkring 2.000 turister til Hundested. Dermed følger de i hælene på Fredericia Havn, som fik sit første krydstogtanløb i 2014. I 2015 styrkede Fredericia Havn sin position på

skibe. På Bornholm er det imidlertid ikke kun Rønne, som tiltrækker krydstogtskibe. I 2015 anløb 10 krydstogtskibe andre byer på Bornholm eller på Christiansø, og dermed er Bornholm et rigtig godt eksempel på, at krydstogtindustrien gavner både de større og de mindre havne.

ERHVERVSHAVNE, LYSTBÅDEHAVNE, FÆRGELEJER OG KYSTSİKRING

- Projektering af ny havn	- Flydebroer	- Stålpunsvæg	- Stenmoler
- Havneudvidelse	- Promenader	- Træspunsvæg	- Stenskråninger
- Renovering	- Besejlingsforhold	- Københavnevæg	- Høfter
- Myndighedsprojekt	- Aptering		- Strand
- Tilstandsvurdering	- ISPS		
- Vedligeholdelsesplan	- Kurser i ISPS		
- Træbroer			

Havne, Vandbygning og Fundering

A1 Consult A/S
Tel. +45 8641 8410
www.aiconsult.dk